

OSTRAVSKÝ

čolék

Časopis Zoologické zahrady
a botanického parku Ostrava

podzim / 2025
ročník XIX.

Akce v zoo

1. pololetí 2026

30/1 **Pololetní prázdniny v zoo**

2/2
13/3 **Jarní prázdniny v zoo**
(týká se všech okresů)

14/2 **Valentýn v zoo**
(zvýhodněný vstup pro zamilovaný pár)

6/4 **Velikonoce v zoo**
(zoo otevřena již od 8 hodin)

25/4 **Den Země v zoo**

1/5 **May Day**

1/6 **Den dětí**

13/6 **Den pro včely a medobraní v zoo**

Zajímavosti ze světa zoologie

Každou první středu v měsíci probíhá v zoo cyklus odborných přednášek pro veřejnost Zajímavosti ze světa zoologie (mimo červenec a srpen). Vstup na přednášky je zdarma.

Záznamy z přednášek najdete na
www.zoo-ostrava.cz/cz/akce-v-zoo/prednasky-v-zoo/.

**Aktuální informace o dalších akcích
najdete na www.zoo-ostrava.cz.**

Úvodní slovo ředitele

Vážení přátelé a příznivci ostravské zoo,

hlavní sezóna je za námi, ale v areálu zoo panuje stále čilý ruch. Jen už není způsoben tisíci návštěvníky, ale nejrůznějšími stroji, bagry, domíchávači a další stavební technikou. Kromě troubení jelenů jsou navíc slyšet motorové pily, kromě zpěvu gibbonů zvuk tatrovek. V areálu probíhá řada oprav a rekonstrukcí, tak aby pro Vás byla zoo zase o něco krásnější a upravenější. Provádí se opravy zábradlí a hrazení kolem některých výběhů, dochází k rozdělení expozice pod restaurací Saola na dvě části. Do jedné se vrátí sambaři skvrnití, do druhé se přestěhují prasata visajánská. Stavební ruch vládne i v chovatelském zázemí. Rozběhly se ale také stavby zcela nových objektů, které Vám blíže představíme uvnitř čísla. Hned z kraje roku 2025 byla zahájena výstavba Amphibiaria – specializovaného pavilonu pro obojživelníky, na podzim pak dlouho očekávaná stavba expozičně-chovatelského komplexu pro tučňáky. Tak trochu ve stínu Amphibiaria se rodí nový vstup do zoo s pokladnami. Se stále stoupajícím počtem návštěvníků potřebujeme posílit vstupní areál, aby mohli být lidé rychleji a pohodlněji odbaveni. Děkujeme našemu zřizovateli a majiteli statutárnímu městu Ostrava za finanční podporu, díky které můžeme stavět a budovat, a Vám za trpělivost a pochopení, protože cesta ke zkrášlení zoo s sebou přináší komplikace a dočasná omezení.

V časopise najdete samozřejmě i zprávy o zvířatech, rostlinách i lidech. Dozvíte se o tom, jak se přepravují žirafy, představíme Vám nový druh, který je k vidění v průchozí Voliéře Papua, a některá z vzácných mláďat, která se v uplynulých měsících narodila a byla úspěšně odchována svými rodiči, případně pěstouny. V této souvislosti připomeneme obzvláště úspěšnou hnízdní sezónu našich mrchožravých dravců. Díky úzké spolupráci s dalšími zoologickými zahradami se podařilo odchovat celkem osm ostravských mláďat. Velmi mě těší, že polovina z nich už byla vysazena v evropské přírodě, další tři budou v následujícím období. Přečtete si i o supím ráji, do kterého se vydala naše chovatelka supů a dalších ptáků. V rozhovoru Vám přiblíží, proč místo na britském venkově s více než 60 mrchožravými ptáky takto nazvala a co jí třítydenní pobyt přinesl. Mimořádnou událostí pro naši zoo, kterou v časopise popisujeme, je dokončení seriálu. Ano, čtete dobře, naše zoo se pustila do natáčení ne filmu, ale rovnou šestidílného seriálu, který dokumentuje pestrou práci a úsilí moderních zoologických zahrad zaměřujících se hlavně na ochranu ohrožených druhů. Máme za sebou předpremiéru, premiéru, prezentaci na vybraných filmových festivalech a dalších akcích. Dokonce jsme se již dočkali i několika ocenění. Tak snad je to dobré znamení, že se nám dílo podařilo a že se bude líbit i Vám. A nejen seriál, ale i toto číslo časopisu.

Přeji Vám příjemné počení!

Jiří Novák

Obsah

Nový druh v zoo: Holub zlatoprýsý	4
Na chvíli na Zemi nový seriál Zoo Ostrava	5
Rhododendrony v Zoo Ostrava se staly součástí Národních sbírek	7
Budujeme, rozšiřujeme, upravujeme	8
Katka v supím ráji	10
Ze zoo do volné přírody – mimořádná sezóna supů	13
Výměna žirafích samců	15
Galerie mláďat	18

Foto na titulní straně:
Supi hnědí
(*Aegypius monachus*)

Časopis vydala Zoologická zahrada
a botanický park Ostrava,
příspěvková organizace v roce 2025.
Michálkovic 2081/197,
710 00 Ostrava,
telefon: +420 596 241269
zoo-ostrava.cz

Zoo je otevřena denně
po celý rok od 9:00 hodin.

Zřizovatelem Zoo Ostrava
je statutární město Ostrava.

Autoři textů: Jaromír Fiala,
Marie Hánová, Barbara Krzyžanková,
David Kubala, Kateřina Nováčková,
Jiří Novák, Šárka Nováčková,
František Příbrský a Jana Strakošová

Autoři fotografií: Chris Eley,
Lucie Čížmářová, Enrico Gombala,
Marie Hánová, Kateřina Nováčková,
Ondřej Smékal, Jiří Šafářik,
Kristína Trníková, Monika Vlčková
a archiv Zoo Ostrava.

Sazba: Lukáš Pracný.

Neprošlo jazykovou korekturou.

Nový druh v zoo: Holub zlatoprský

Holub zlatoprský (*Gallicolumba rufigula*)

V případě tohoto holuba se vlastně jedná o staronový druh, protože v minulosti už byl v zoo chován. Nyní jej mohou návštěvníci vidět v průchozí Voliéře Papua, kde svým zářivým péřovým kabátkem dělá čest svému jménu. Zatím jen sameček, ale chovatelé už jednají o dovozu samičky pro doplnění chovného páru. Holub zlatoprský je středně velký holub (délka těla 22–24 cm, hmotnost 121–137 g), který obývá lesy Nové Guineji a přilehlých ostrovů. Jeho peří je zbarvené kontrastně. Spodinu těla má bílou, prsa zvláště samcům zdobí skvrna zlatavé barvy, vršek hlavy, záda a křídla jsou skořicové s šedými

pruhy. Pohybuje se převážně po zemi, kde v podrostu hledá potravu – semena, spadlé plody a také bezobratlé. Hnízdo z větviček si staví nevysoko nad zemí a poměrně ledabyle. Samice do něj snáší jedno vejce, na kterém sedí převážně ona 17 dní. Mláďe po vylíhnutí krmí oba rodiče tvarohovitým výměškem z volete tzv. holubím mlékem, a později i natrávenou potravou dospělých. Mladí holubi se liší od dospělých hnědou spodní částí těla. Populace holubů zlatoprských je v posledních desetiletích na ústupu kvůli ztrátě přirozeného prostředí a lovu.

KDE V ZOO: Voliéra Papua

Na chvíli na Zemi

nový seriál Zoo Ostrava

Zoologické zahrady se za několik posledních let zásadně změnilly na instituce, které usilují o ochranu biodiverzity. Už to není jen místo, kam se chodí rodiny s malými dětmi dívat na exotická zvířata, činnost moderních zoologických zahrad je mnohem pestřejší. Ve svých zařízeních se zabývají chovem ohrožených druhů a stále více podporují ochranu přírody daleko za branami zoo – v místech původního výskytu těch nejohroženějších druhů. V případě Zoo Ostrava je to například Indonésie, Vietnam, Mexiko, Madagaskar, ale soustředí se i na místní faunu a flóru. A to už je činnost, která není tolik vidět. Také proto se zoo snaží různými způsoby i tuto nesmírně důležitou práci prezentovat. Často o ní píšeme i na stránkách tohoto časopisu. Před časem jsme se rozhodli pro poněkud jinou formu – natočili jsme seriál!

Motto seriálu:

„Každý z nás je na Zemi jen na krátké návštěvě. Pokusme se udělat vše pro to, abychom těm, kteří přijdou po nás, předali Zemi alespoň v takovém stavu, v jakém jsme ji převzali od našich předchůdců. Anebo raději – ve stavu lepším.“

Petr Čolas, bývalý ředitel Zoo Ostrava

Podle této krásné myšlenky Petra Čolase jsme seriál i nazvali. *Na chvíli na Zemi* vypráví příběhy lidí, kteří se rozhodli chránit části živé přírody, která by bez naší pomoci měla malou šanci přežít. Šesti tematicky zaměřenými díly provází František Příbrský – terénní pracovník, ochránce zvířat a lovec pašeráků. Diváky zavede jak do odlehlých koutů planety, tak i do zákulisí Zoologické zahrady a botanického parku Ostrava. Každý díl ukazuje, že malé činy mohou mít velký dopad a že za každým zachráněným tvorem stojí tým obětavých lidí.

Představení jednotlivých dílů

I. díl – Ochrana zvířat bez hranic

Zoo Ostrava propojuje záchranné chovy vzácných zvířat s podporou mezinárodních ochranných projektů, jako je Záchraný program Kukang, který chrání outloně na Sumatře. Tento projekt, pod patronátem zoo a vedený Františkem Příbrským, pomáhá bojovat proti ilegálnímu obchodu se zvířaty a zajišťuje ochranu ohrožených druhů.

II. díl – Archy ohrožených druhů v zoo

Zoologické zahrady se proměnily ze zábavních center s exotickými zvířaty v důležité ochranné instituce, kde usilují o zachování biologické rozmanitosti na Zemi. Udržováním záložních populací ohrožených zvířat představují pojistku pro budoucnost. Pokud by došlo k vyhubení daného druhu v přírodě, mohou pomoci navrátit tento druh zpět.

III. díl – Obnova vodního světa

Zoo Ostrava se aktivně podílí na ochraně mořského i sladkovodního života, například pomáhá při obnově korálových útesů na Filipínách a návratu vyhynulých ryb do Mexika. Jeden z charitativních běhů na podporu záchranných projektů tentokrát pomohl financovat obnovu útesů a představí Vám úspěchy zoo v chovu vzácných druhů ryb.

IV. díl – Péče o místní biodiverzitu

I ten nejmenší tvor hraje v přírodě svou roli a zaslouží si naši pozornost. Zoo Ostrava poukazuje na to, že každý z nás může přispět k ochraně biodiverzity, například vytvořením malé přírodní oázy na své zahradě. O významu ochrany přírody s nadšením vypráví ornitolog Otakar Závalský, který vede program na podporu biodiverzity v areálu zoo.

V. díl – Návrat zvířat do divočiny

Návrat zvířat odchovaných v zoologických zahradách do volné přírody je vrcholem ochranné práce. Projekt Proyecto Eremita v Andalusii pomáhá znovu vypustit kriticky ohrožené ibisy skalní. Tento díl představí, jak se zoo podílí na jejich chovu a dalších repatriačních projektech pro návrat ohrožených druhů do přirozeného prostředí.

VI. díl – Prostor pro zvířata, prostor pro ochranu přírody

Odkaz bývalého ředitele Zoo Ostrava Petra Čolase žije nejen v samotné zoo, ale i ve Vietnamu, kde zoo podporuje záchranu kriticky ohroženého langura Delacourova. Závěrečný díl představí proměny zoo inspirované přírodou, a společně navštívíme rezervaci Van Long, kde Tilo Nadler vede ochranu vzácného langura.

Premiéra šestidílného seriálu se uskutečnila 24. dubna 2025 v Olomouci v rámci mezinárodního filmového festivalu Academia Film Olomouc. Seriál se následně prezentoval na dalších mezinárodních i tuzemských festivalech o ochraně přírody. Od června 2025 je k vidění na Oneplay.

Vznik dokumentů finančně zaštila Zoo Ostrava. Výrobcem a koproducentem je Sandiva produkční agentura. Partnery filmů jsou statutární město Ostrava, Moravskoslezský kraj a společnost International Player, s. r. o.

Rhododendrony v Zoo Ostrava se staly součástí Národních sbírek

Kolekce rododendronů a azalek v Zoo Ostrava je jednou z největších sbírek těchto rostlin v rámci České republiky i Slovenska. Aktuálně čítá téměř 8 000 exemplářů a zahrnuje přibližně 530 druhů a kultivarů. Rostliny rostou podél hlavní návštěvnické trasy, na botanických stezkách, v expozicích zvířat, například ve výběhu pand červených či ve Voliérách ptáků Tibetu a Číny, a pak v Rododendron parku, který byl otevřen v roce 2015 a dnes má plochu 3 hektary. Sběrka zahrnuje i téměř čtyřicetileté miniaturní japonské azalky pěstované jako bonsaje.

Část rostlin pochází z Výzkumného ústavu Silva Taroucy v Průhoniciích a je součástí záchovného genofondu České republiky. Tyto rostliny jsou v areálu již velmi dlouho. Nejstarší exempláře postupně dorostly do výšky přes šest metrů. Lze je obdivovat právě na hlavní návštěvnické trase, kde byly vysazovány už od 80. let

minulého století. Systematická sbírka se začala utvářet v roce 2002 spolu s výstavbou Čínské zahrady nedaleko vstupu do zoo. S budováním nových botanických expozic v návštěvnické části a skleníkového areálu v zázemí zoo přibývaly další taxony a hybridní kultivary.

V roce 2023 vznikla pod záštitou Unie botanických zahrad České republiky platforma Národních botanických sbírek a kolegium kurátorů pro certifikaci těchto sbírek. Tyto sbírky představují ucelené a cenné soubory botanických rodů, druhů či kulturních hybridů v jednotlivých členských botanických zahradách. Zoo Ostrava podala přihlášku pro zařazení sbírky rodu *Rhododendron* do Národních sbírek v lednu roku 2025. V červnu 2025 kolegium kurátorů Národních sbírek vyslovilo jednohlasný souhlas s přijetím. Tímto se ostravská sbírka zařadila mezi významné botanické kolekce v České republice.

Budujeme, rozšiřujeme, upravujeme

Expozice pro tučňáky

Po náročných přípravách celého projektu byla na konci září zahájena dlouho očekávaná stavba expozičně-chovatelského zařízení pro tučňáky, konkrétně pro tučňáky brýlové, kteří se vyskytují na jihu Afriky a jejich situace v přírodě není nijak příznivá. V mezinárodním Červeném seznamu je nově přeřazen do kategorie kriticky ohrožený (Critically Endangered), což je poslední kategorie před kategorií vyhubený v přírodě (Extinct in the Wild). Stavba je dimenzovaná pro chov 15–50 jedinců v prostoru imitujícím jejich přirozené prostředí. V moderním komplexu budou návštěvníci v těsném kontaktu

s tučňáky, odděleni pouze zábradlím a prosklenými průhledy. Terén ve venkovním výběhu tučňáků bude přírodní, ve formě obřích balvanů zvaných bouldry.

Součástí expozice bude i podmořská jeskyně, kde bude možno pozorovat pohyb tučňáků pod vodou. V této jeskyni bude také umístěno velké akvárium s rybami. Expozice bude také zahrnovat interaktivní výukovou část, ve které budou představeny příčiny ohrožení tohoto druhu. Z jeskyně bude možné vystoupit dvojramenným schodištěm na střechu zázemí tučňáků, která bude tvořit vyhlídku, z níž budou moci návštěvníci sledovat

shora bazén i venkovní výběh tučňáků. V zázemí stavby budou umístěny nezbytné technologie k úpravě vody bazénu, dále vnitřní ubikace a bazény tučňáků a prostory zoologického a technického vybavení. Stavba je situována do centrální části zoo. Práce na ní by měly trvat dva roky.

Amphibiarium

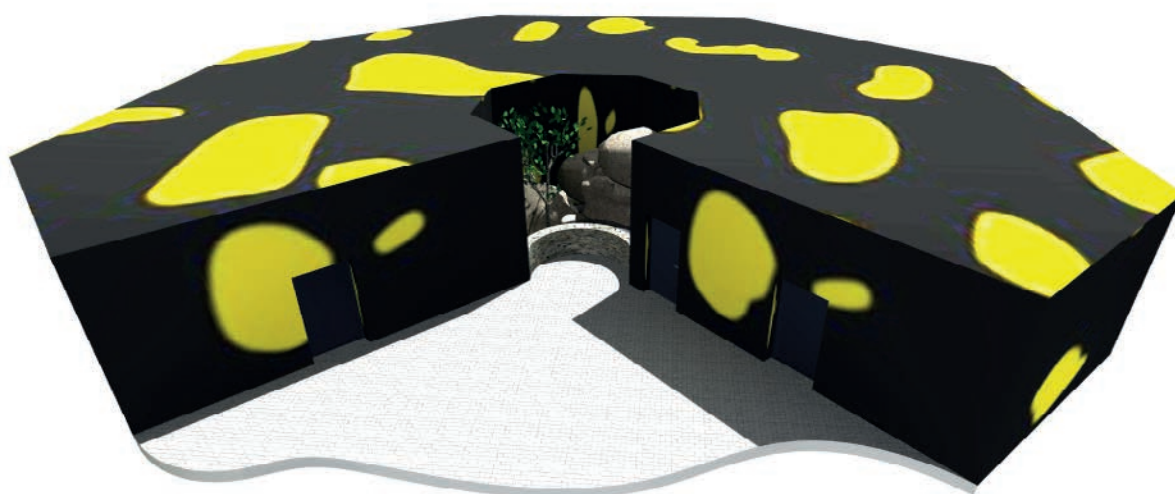
Tento specializovaný pavilon pro obojživelníky se buduje hned za vstupem do Zoo Ostrava a jeho černo-žlutý mločí plášť je už nyní nepřehlédnutelný. Proč pavilon právě pro obojživelníky? Tito živočichové jsou nejohroženější skupinou obratlovců. V Červeném seznamu (IUCN Red List) je uváděno 41 % všech obojživelníků v různých kategoriích ohrožení. Přitom jsou v zoologických zahradách chováni jen okrajově, v některých institucích jsou zcela opomenuti. Je to velká škoda. Obojživelníci naši pomoc potřebují. Pavilon Amphibiarium bude sloužit nejen k jejich chovu, ale zároveň bude učební pomůckou i nástrojem ochrany přírody a dobrodružnou prezentací

její pestrosti. Některé druhy budou prezentovány v podobě modelů v životní velikosti. Ať už proto, že jsou příliš velcí (velemlok čínský), dávno vyhynulí (např. *Ichthyostega*) nebo zcela nedávno vyhubení (žába tlamorodka zázračná).

Amphibiarium vzniká ve třech etapách. První etapa je čistě stavební. Po jejím ukončení bude pavilon stavebně a technicky zcela vybaven, a to včetně světlovodů, elektro-rozvodů, kanalizace, vzduchotechniky atd. Druhá etapa bude spočívat ve vybavení interiéru akvárií, terárií a dalšími technologickými zařízeními. Poslední etapou je instalace dekorací, výsadba rostlin, ale především zabydlení obojživelníků v teráriích, akvateráriích a akváriích. V pavilonu vznikne cca 40 samostatných malých i větších biotopů za sklem. Obojživelníci jsou nesmírně citliví, především na infekční onemocnění chytridiomykózu, proto bude zapotřebí přísná karanténa každého dovezeného jedince, než se zvířata umístí do společné budovy nové stavby. Otevření pro návštěvníky je plánováno během léta 2026.

Rozšíření vstupního areálu

Vzhledem ke stále narůstajícímu počtu návštěvníků jsme zahájili výstavbu dalšího vstupu do zoologické zahrady, aby bylo odbavování vysokého počtu lidí zejména v letním období co nejplynulejší a netvořily se zbytečné fronty. Stavba vzniká doslova ve stínu Amphibiaria, jelikož je od pavilonu pro obojživelníky vzdálená opravdu jen pár metrů. Proto by Vás možná na první pohled ani nenapadlo, že se jedná o zcela jiný objekt s Amphibiariem nijak nesouvisející. Jde o lehkou stavbu, kterou bude tvořit několik pokladen a odbavovací systém. První návštěvníci by mohli být odbaveni už v příští sezóně.

Katka v supím ráji

Jak si představit ráj? Jeho podoba bude pro každého jedinečná, lišící se podle individuálních hodnot a snů. Myslíte, že mohou v ráji létat supi? V následujícím rozhovoru s chovatelkou ostravské zoo se přesvědčíte, že mohou. Katka Nováčková nastoupila před dvanácti lety do ostravské zoo jako zahradnice s jasnou představou, že se postupně propracuje na místo chovatelky zvířat. Přihlásila se do dlouhodobého chovatelského kurzu SVOPAP a ve chvíli, kdy jej dokončovala, se právě uvolnilo místo na zoologickém oddělení. Dnes pracuje v odchovně zvířat v zázemí zoo. Supi ji fascinují – mimo jiné o tom svědčí i fakt, že zhruba 90 % fotografií v jejím mobilu patří právě jim.

Tři dubnové týdny letošního roku strávila Katka na venkově ve Walesu. Když zjistila, že má možnost vyrazit na pracovní zkušenost do chovatelské stanice na Britských ostrovech, ráda ji využila. V obci Cwmdru, kterou byste na mapě hledali jen stěží, se cítila jako v ráji. Byla obklopena desítkami supů, které chová Horstmann Trust – britská nadace na ochranu supů, jež provozuje chovnou stanici. O základně Katka věděla, že má výbornou pověst díky úspěšným odchovům mrchožravých ptáků, a moc ji zajímalo, jak zařízení funguje.

Katko, letos v dubnu jsi strávila tři týdny ve Walesu. Kam přesně jsi se vydala a proč?

Byla jsem v Cwmdru ve Walesu v malé vesnici v jihozápadním Walesu, kde sídlí Horstmann Trust – stanice primárně zaměřená na chov supů pro záchranné projekty, i když dnes už jejich aktivity sahají mnohem dál. Delší dobu jsem je sledovala, ale jednalo se o organizaci, o které nikdo z mého okolí nic moc nevěděl. Když už jsem se o nich ale něco doslechla, bylo to vždy jen to nejlepší. Proto jsem byla zvědavá a oslovila jsem je s žádostí o stáž.

Co tě na této příležitosti nejvíc lákalo?

Druhá skladba supů chovaných v Horstmann Trust se velmi podobá naší zoo. Proto pro mě byly nově nabitě znalosti prakticky využitelné. Zároveň jsme s nimi nebyli v kontaktu, takže možnost stáže měla potenciál přinést „jiný pohled na věc.“ Chtěla jsem zevnitř vidět, jak funguje organizace, o jejíž rady v odchovech mají zájem bez nadsázky chovatelé a chovatelská zařízení z celého světa. Nebyl den, kdy by s nimi někdo nekonzultoval nejrůznější problémy. Jejich znalosti a zkušenosti jsou ohromné a nekonečná je také jejich ochota pomoci. Kromě odchovu supů pro vypuštění do přírody je rovněž Holly (členka týmu) mezinárodní koordinátorkou EAZA ex situ programu (EEP). V Horstmann Trust jsou zaměřeni i na výzkum. Letos na konci léta nově zprovoznila laboratoř se specializací na mikrobiologii a genetiku, která kromě jejich potřeb bude otevřená i vědecké veřejnosti. Jedná se tak o první výzkumné centrum věnované supům ve Velké Británii.

Kdy ses o supy začala zajímat a proč právě oni?

Který druh supa tě osobně nejvíce okouzlil?

Až když jsem s nimi začala pracovat tady v zoo. I když jsem tehdy měla blíž k savcům, začínala jsem u ptáků a velmi brzy jsem supům propadla. Jsou úžasné inteligentní a sociální a je snadné si je zamilovat. Obě skupiny – starosvětští (evropští supi pozn.) i novosvětští (jihoameričtí kondoři pozn.) mají svá specifika a není vůbec snadné je nějak zařadit do žebříčku oblíbenosti, ale kdybych musela vybrat jen jeden druh, tak to budou kondoři královští. Už jen proto, kolik práce je s jejich odchovem... Ale všichni supi jsou úžasní (rychle dodává a směje se).

Jaké druhy supů v Horstmann Trust chovají?

Při mém pobytu chovali šest kondorů andských, čtyři orlosupy bradaté, pět orlosupů palmových, dva supy hnědé, dvacet supů kapucínů, dvacet supů mrchožravých, tři supy kapské a dva africké. Každý druh má své zvláštnosti, ale dohromady tvoří neuvěřitelně pestrou skupinu.

To je ohromné množství druhů! Kolikačlenný tým lidí se o supí skupinu stará?

Provoz Horstmann Trust mají na starost jen dva lidi Adam a Holly. Což je při počtu zvířat v jejich péči, rozloze areálu přes 100 akrů a široké škále mezinárodních projektů, do kterých jsou zapojeni, obdivuhodné. Během stáže jsem se jim co nejvíc snažila pomáhat, ale sama znám z provozu, že jakýkoli „pomocník“ (ať už se jedná o praktikanta, nebo dobrovolníka) práci minimálně zpočátku spíš zpomaluje. Tím víc si cením obrovského množství času, který se mnou strávili a ochoty odpovídnout na každou mou otázku.

Jak vypadá běžný den chovatele v takové stanici?

Ráno a dopoledne byla vždy věnována hlavně krmení a úklidu voliér. Odpoledne se pak dělala údržba areálu, příprava hnízdního materiálu a enrichment (obohacování života zvířat chovaných v lidské péči, pozn.). V dubnu stále ještě probíhala chovná sezóna, takže minimálně třikrát denně se chodilo do líhně monitorovat vývoj vajec, případně jim pomoci s líhnutím a následnou péčí o mláďata. Každý den byl trochu jiný. Když hodně přšelo, sedlo se k papírům a dodělávala se provozní administrativa. Holly i Adam se mi maximálně snažili vyjít vstříc a večery jsme většinou trávili debatou nad nějakou supí problematikou.

Mají místní obyvatelé povědomí o supech?

Chovná stanice je obklopená rozlehlými pozemky a stranou od další civilizace. Pan Manfred Horstmann, který organizaci založil, si takové místo vybral záměrně. Chtěl žít nerušeně podle svého obklopený supy, které miloval. Později, když začalo supů rapidně ubývat, se zjistilo, jak úžasný potenciál centrum má, v rámci Británie mají na svém kontě několik prvoodchovů. I když areál není přístupný veřejnosti, místní o supech vědí, dokonce se traduje historka, že v místní hospodě kdysi visela cedule Nekrmte supy! Dnes se u místního řezníka nakupuje většina masa, ale díky své poloze na kopci nad vesnicí se často s místními nepotkávají.

Co sis z této zahraniční zkušenosti odnesla?

Čím víc se v práci učím, tím víc si uvědomuju, jak málo toho stále vím. Možnost učit se od lidí s praktickými zkušenostmi se nedá docenit. Velmi si vážím toho, že jsem takovou možnost měla. Horstmann Trust není jen chovnou stanicí, ale taky neuvěřitelným zdrojem vědomostí, kde pracují lidé, kteří bez nadsázky zasvětili supům celý život. Takže to hlavní, co jsem si odnesla, je určité motivace do další práce.

Jaký je rozdíl v přístupu ke zvířatům mezi tamním zařízením a těmi českými?

Nevím, jestli se to dá charakterizovat jako rozdíl mezi Českem a zahraničím, nebo je to specifikum Horstmann Trust, ale bylo osvěžující vidět, že se nebojí hledat nové cesty a fakt, že jim to funguje jen dokazuje, že zavedené postupy by neměly být dogma a je potřeba individuální přístup.

Našla sis během pobytu čas i na něco jiného než práci?

Chtěla jsem maximálně využít čas, který jsem měla k dispozici. Myslím, že i po roce bych se tam stále měla co učit. Takže v podstatě ne. Byli to supi 24/7, ale to bylo taky mým cílem. A upřímně kopec uprostřed přírody, kde mi jedinou společností bylo šedesát supů, dva psi a dva úžasní lidé, kteří se o ně starají, je moje definice ráje.

Nezisková organizace Horstmann Trust je zaměřená na ochranu supů. Věnuje se jejich chovu, vědeckému výzkumu a welfare v lidské péči. Spolupracuje s mezinárodními partnery na ochraně a vysazování supů odchovaných v lidské péči do přírody. Více na <https://vultures.ngo/>.

Co podle tebe lidé o supech nejčastěji neví nebo je špatně chápou? Jaké jsou nejčastější mýty?

Supi mají neprávem špatnou pověst. Většinou jsou vnímáni jako špinaví, škaredí ptáci a spojují se s negativními vlastnostmi. Když o lidech řeknete, že se chovají jako supi, tak tím většinou nemyslíte nic dobrého. Přitom z velké míry za toto stereotypní vnímání může nedostatek vědomostí. Jsem přesvědčená, že kdyby mělo víc lidí možnost se o supech dozvědět víc, nebo se s nimi osobně setkat, dívali by se na ně jinak. I touto cestou se jim dá pomoci a nemalou roli v tom hrají zoologické zahrady. Supi jsou nezbytnou součástí přírody a v ekosystému hrají roli úklidové čety. Díky jejich neuvěřitelně efektivnímu trávení jsou schopni likvidovat patogeny jako žádní jiní mrchožrouti v živočišné říši, a tím prospívají i nám lidem. V oblastech, kde došlo k masivnímu poklesu početnosti supů, zároveň výrazně stoupl šíření nemocí, jako je vzteklin, a zhoršila se kvalita vody. Kromě toho, že nám nesporně zlepšují život, jsou to krásní ptáci a vidět je kroužit nad krajinou je neuvěřitelný zážitek. Doufám, že i přes krizi, které dnes supi čelí, tento výjev z přírody nezmizí a budou ho moci obdivovat i příští generace.

Co bys o Horstmann Trust ráda sdělila ostatním?

Dělají neuvěřitelnou práci. V době, kdy počty supů dramaticky klesají a každé odchované mládě je neskutečně cenné, poskytují ptáky pro vypuštění do přírody, nabízejí konzultace a podporu ostatním organizacím a jsou zapojení do výzkumu a ochranných projektů. To vše jako nezisková organizace. Jsem jim strašně vděčná za to, že mě mezi sebe přijali, a i přes to, jak jsou vytížení, mi věnovali to nejcennější – čas.

Děkuji za rozhovor.

Ze zoo do volné přírody – mimořádná sezóna supů

Zoologická zahrada a botanický park Ostrava chová všechny čtyři druhy supů, které se vyskytují v evropské přírodě – supy hnědé (*Aegypius monachus*), supy bělohlavé (*Gyps fulvus fulvus*), orlosupy bradaté (*Gypaetus barbatus barbatus*) a supy mrchožravé (*Neophron percnopterus percnopterus*). Všechny druhy se zde úspěšně rozmnožují.

Díky úspěšným odchovům je zoo dlouhodobě zapojena do mezinárodních repatriačních projektů, v rámci nichž bezplatně poskytuje přirozeně odchované mladé jedince pro vypuštění do přírody. V letošní hnízdní sezóně se podařilo odchovat celkem osm mláďat vylíhnutých v Ostravě, což je historicky nejvyšší počet! Některá však byla odchována v jiných institucích.

Čtyři orlosupy bradatí: dvě mláďata byla odchována rodiči v Ostravě, druhá mláďata obou párů u pěstounů v Zoo Liberec a Goldau, jelikož orlosupy odchovávají pouze jedno mládě v roce, druhé by zahynulo), všechna byla vysazena v přírodě – dva jedinci odchovaní svými rodiči v Bulharsku (kde nakonec jeden uhynul, druhý ale prosperuje), jedinci odchovaní pěstouny pak ve Francii a v Německu.

Dva supi hnědí: odchována dvě mláďata (jedno v Ostravě, druhé u pěstounů v Rakousku), zatím zůstávají v zoo a budou vypuštěna pravděpodobně až příští rok. Zde chovatelé vyprovokovali u páru druhou snůšku, protože u supů hnědých je každé odchované mládě velmi cenné. Jedno vejce pak bylo podloženo pěstounům.

Dva supi mrchožraví: odchována dvě mláďata (obě v Ostravě) zatím zůstávají v zoo a budou vypuštěna pravděpodobně až příští rok.

V tomto roce zahníždil v Ostravě i pár supů bělohlavých, který odchovával jedno mládě. To ale muselo být nakonec utráceno po komplikované zlomenině křídla.

Chránit supy pomáhají i všichni návštěvníci Zoo Ostrava, a to prostřednictvím programu 5 korun ze vstupu, z něhož je podporována mezinárodní nevládní organizace **Vulture Conservation Foundation** (VCF), která se věnuje ochraně evropských druhů supů. Děkuje!

Návrat (orlo)supů do evropské přírody je jedním z nejúspěšnějších repatriačních projektů, který naplňuje hlavní cíl moderních zoologických zahrad, tj. přispět k zachování biologické rozmanitosti, a zároveň představuje konkrétní nápravu škod způsobených přírodě lidskou činností. Stojí za ním ohromné více než 45leté úsilí a spolupráce specializovaných chovatelských stanic a řady zoologických zahrad s terénními pracovníky a správami chráněných území po celé Evropě.

Zoo poskytuje pro repatriaci mladé jedince i dalších druhů. K 31. říjnu 2025 to bylo již 790 mladých ptáků, kteří byli vypuštěni do volné přírody nebo posílili chovatelskou základnu daného repatriačního projektu:

Český název (Vědecký název)	Rok poskytnutí / trvání projektu	Počet jedinců	Místo realizace
Sova pálená (<i>Tito alba guttata</i>)	od r. 1995	546	Česká republika
Sýček obecný (<i>Athene noctua noctua</i>)	od r. 2003	106	Česká republika
Puštík bělavý (<i>Strix uralensis macroura</i>)	od r. 2014	38	Rakousko
Výr velký (<i>Bubo bubo bubo</i>)	od r. 2017	11	Česká republika
Orlosup bradatý (<i>Gypaetus barbatus barbatus</i>)	od r. 2009	24 mláďat vylíhnutých v Zoo Ostrava, 1 mládě adoptované	Francie, Švýcarsko, Itálie, Rakousko, Španělsko, Bulharsko a Německo
Sup hnědý (<i>Aegypius monachus</i>)	od r. 2009	5	Francie, Bulharsko
Sup bělohlavý (<i>Gyps fulvus fulvus</i>)	od r. 2013	2	Bulharsko
Sup mrchožravý (<i>Neophron percnopterus percnopterus</i>)	od r. 2022	5	Bulharsko
Orel mořský (<i>Haliaeetus albicilla albicilla</i>)	od r. 2025	1	Francie
Polák malý (<i>Aythya nyroca</i>)	od r. 2017	35	Německo, Česká republika
Ibis skalní (<i>Geronticus eremita</i>)	od r. 2017	16	Španělsko

Výměna žirafích samců

Zoo Ostrava chová žirafy od roku 1987. Za tu dobu se zde narodilo 17 mláďat, z nichž bylo 16 úspěšně odchováno. Poslední mláďe ale přišlo na svět před deseti lety, v roce 2015. Dlouhá přestávka byla zapříčiněna několika faktory – původní chovné samice zestály a jediná samice v reprodukčním věku byla neplodná. Ačkoliv jsme v roce 2020 dovezli rok a půl starou samici z pražské zoo, po dvou měsících od transportu uhynul chovný samec, v té době již 21letý.

Novou nadějí na odchov mláďat se stal příchod mladého samce ze Zoo Poznaň v prosinci 2021 a další dvě

mladé samice z Holandska dovezené v červenci 2023. Samec bohužel utrpěl úraz zadních končetin, čímž se omezila jeho schopnost pohybu a nedařilo se mu ani úspěšně napájit samice. Po dohodě s koordinátorem evropského zachovného programu pro žirafy (EZA *ex situ* program), byl samec v létě 2025 převezen do Zoo Jihlava, kde spolu s dalšími dvěma mladými samci (ze Zoo Liberec a Safari Parku Dvůr Králové) vytvořili bakalářskou skupinu. Do Ostravy byl přivezen chovný samec ze Zoo Liberec, kde probíhá plánovaná rekonstrukce žirafího pavilonu. U nás zůstane přibližně rok.

Přesuny zvířat mezi zoologickými zahradami jsou poměrně běžné. Cílem je, aby populace daného druhu chovaná v lidské péči byla celkově životaschopná a aby se přirozeně rozmnožovala. Zoo si zvířata poskytují zcela zdarma, hrazeny jsou pouze náklady na dopravu.

Spolupráce

Původně byl transport plánován na březen 2025. Situaci ale zkomplikoval výskyt onemocnění slintavky a kulhavky na Slovensku, kvůli kterému byly pozastaveny veškeré transporty zvířat, obzvláště kopytníků. V původním plánu bylo také provést výměnu samců v jeden den, nakonec ale proběhly oba transporty z provozních důvodů samostatně – odjezd ostravského samce 10. července a příjezd libereckého pak 6. srpna.

Na transport jsme se připravovali již od února. Bylo totiž nutné naučit našeho samce chodit do venkovních prostor, kam dříve nechodil. Celý trénink byl založen na dobrovolnosti zvířete. Do nových prostor bylo samci nabídnuto krmení, které tvořilo jeho běžnou denní krmnou dávku, tj. větve, krouhaná zelenina a granulovaná směs. Chovatelé ji postupně umisťovali do stále větší vzdálenosti od prostor, které běžně využíval. Asi po měsíci od zahájení tréninku začal využívat celý nový prostor, uličku v délce cca 30 metrů, naprosto přirozeně a klidně.

Samotný transport se uskutečnil 10. července. Samec opět bez problému vešel do uličky, kde byl oddělen od samic. Po celou dobu manipulace s transportním přívěsem a jeho ustavováním byl klidný. Do transportního

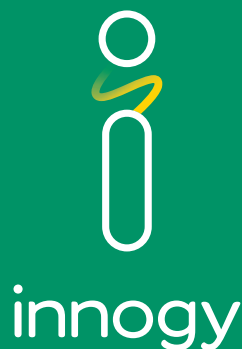
přívěsu po chvíli zdráhání z neznámého prostoru vstoupil sám a v pořádku dorazil do Zoo Jihlava.

Nový samec dorazil z Liberce do Ostravy 6. srpna odpoledne. Přibližně po půl hodině úspěšně vystoupil z transportního přívěsu. Následující den se seznámil s ostravským chovným zařízením pro žirafy a za dva dny jsme jej spojili se samicemi. Nejdříve měly žirafy k dispozici vnitřní ubikace a venkovní dvorky. O pár dní později jsme skupinu vypustili do venkovního výběhu, kde se proběhlo seznámení s ostatními obyvateli výběhu – voduškami abok, antilopami losími, pštrosy dvoupřsty.

Výběh pro žirafy je součástí komplexu Safari tří tváří, kterým projíždí safari expres. Z jeho paluby mohou návštěvníci pozorovat zvířata z bezprostřední blízkosti. Liberecký samec neměl s žádným z těchto faktorů sebemenší problém a dnes již funguje v běžném režimu pavilonu Africká zvířata. Nezbývá než doufat, že jeho pobyt v Ostravě bude úspěšný, a že se tak stádo vzácných žiraf Rothschildových rozroste o mláďata.

Rádi

/ Powered
by MVM

dodáváme **energii** Vaší oblíbené ZOO

Máme rádi čistou mobilitu.

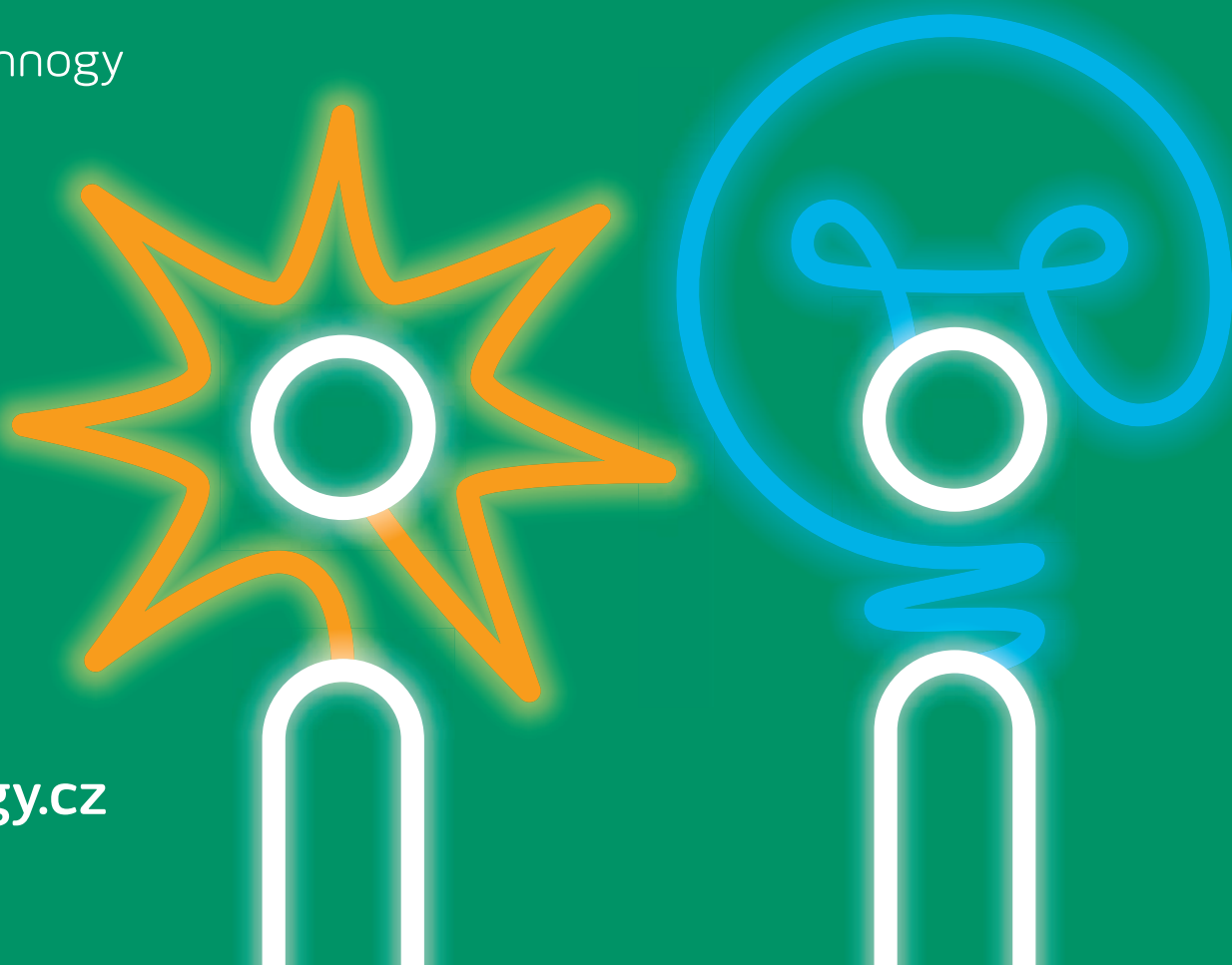
Fandíme ekologickým projektům.

Jezdíme na stlačený zemní plyn a elektřinu.

Máme rádi přírodu, máme rádi ZOO Ostrava.

Vaše innogy

innogy.cz

Galerie mláďat

ÚSTŘIČNÍK VELKÝ (*Haematopus ostralegus*)

V červenci se ve voliéře „Nížiny východní Číny“ poprvé v historii ostravské zoo v hnízdě vystlaném drobnými kamínky vyklubala dvě mláďata ústřičníků velkých. Samice se o potomky příkladně starala – po několik týdnů je střežila a nabízela jim potravu. V přírodě se jedná o ústřice, slávky a jiné měkkýše, v zoo je to speciální granulovaná směs, drobné rybky a hmyz. Podle mezinárodního Červeného seznamu je tento zástupce bahňáků zařazen do kategorie blízko ohrožení a jejich počty klesají, proto je každý odchov mláďat důležitý.

JELÍNEK VEPŘÍ (*Axis porcinus porcinus*)

Jelínky vepří chováme již od roku 2013, ale teprve druhou sezónu jsme se dočkali mláďat. Loni porodily tři samice a úspěšně odchovaly po jednom potomku. Letos mohli návštěvníci ve výběhu Vadtha ni – Chrám gibbonů pozorovat dvě mláďata. Kromě toho je tento jelen k vidění během teplejší části roku ve výběhu Indie při projíždce safari expresem. Jelínek vepří získal své jméno díky zavalitější postavě a na jelena neobvyklému způsobu běhu s hlavou skloněnou k zemi, což připomíná způsob pohybu prasete.

JAGUARUNDI (*Herpailurus yagouaroundi*)

Mláďata této malé kočky, která svým vzhledem připomíná spíše lasicovitou šelmu, se v zoo narodila po více než 22 letech! Rodičovský pár byl sestaven zkraje roku 2025 a už v květnu samice porodila dvě koťata – samečky. Chovatelé byli napjati, protože samice je prvorodička, ale svou premiéru zvládla skvěle a o své potomky se příkladně starala. Návštěvníci mají možnost rodinu jaguarundi pozorovat v jednom z výběhů v chovatelském komplexu Jižní Amerika, který prošel na přelomu roku výraznou proměnou.

ZEBRA GRÉVYHO

(*Equus grevyi*)

Ve stádě vzácné zebry Grévyho jsme se po třech letech opět dočkali mláďete. Porodila jej začátkem srpna samice, která byla do Ostravy dovezena na jaře 2024 ze Zoo Augsburg. Jako prvorodička si vede skvěle, o své první hříbě starostlivě pečuje. V zoo chováme zebry Grévyho od roku 1973, odchovat se podařilo přes 20 mláďat. Tento největší a zároveň nejohroženější druh zebry je v Červeném seznamu veden jako ohrožený druh, proto může být v budoucnu chov v lidské péči stěžejní pro jeho zachování do budoucna.

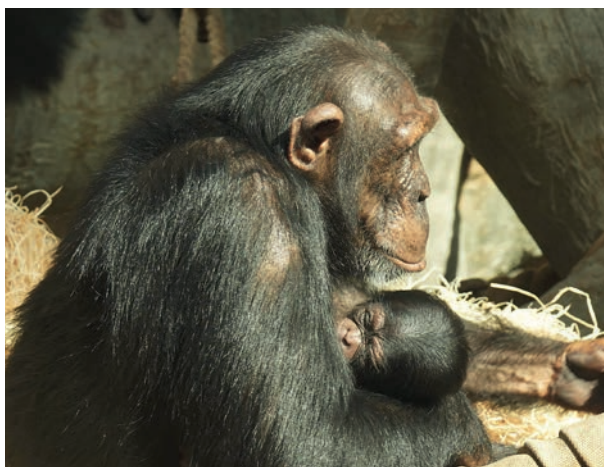

ŠIMPANZ HORNOGUINEJSKÝ

(*Pan troglodytes verus*)

V Zoo Ostrava se narodilo již čtvrté mláďe kriticky ohroženého poddruhu šimpanze. Po třech samečcích je v červenci narozené mláďe samička. Přišla na svět symbolicky, dva dny po Světovém dni šimpanzů.

Matkou je třináctiletá samice, pro kterou to byl první porod. O mláďe se však stará dobře. Samice primátů nemají péči o potomky vrozenou, ale učí se jí pozorováním dalších samic. Evropský chov šimpanzů v rámci tzv. EAZA ex situ programu pro šimpanze vede od roku 2021 Zoo Ostrava.

ČÁJA OBOJKOVÁ

(*Chauna torquata*)

V průchozí voliérě La Pampa mohli návštěvníci vidět pár čájí se dvěma mláďaty. Nešlo ale o jejich vlastní mláďata. Přestože pár spolu dlouhodobě harmonizuje, podařilo se jim odchovat jen jedno mláďe před 12 lety, poté už byly odchovy neúspěšné (samice snášela neoplozená vejce). Chovatelé nepolevující rodičovské instinkty páru využili a podložili mu oplozená vejce čájí z jiných zoo. Pár dvakrát úspěšně mláďata odchová – v roce 2023 jedno mláďe ze Zoo Olomouc a letos dvě mláďata ze Zoo Děčín.

Zábavné hádání nejen pro děti

Kdo je kdo (spojovačka)

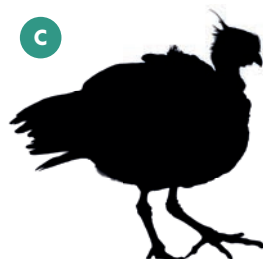
A

B

C

1 jaguarundi

2 ústříčník

3 tlamorodka

4 Ichthyostega

5 čája

D

E

Přiřaďte správná čísla

Kolik mláďat supů vylíhnutých v Ostravě se v roce 2025 podařilo celkem odchovat?

8

Kolik mláďat šimpanzů hornoguinejských můžete aktuálně vidět v Pavilonu evoluce?

50

Kolik procent obojživelníků patří podle Červeného seznamu k ohroženým druhům?

4

Kolik tučňáků maximálně bude moci žít v budoucí expozici pro tučňáky?

62

Kolik supů a kondorů bylo celkem ve stanici Horstmann Trust, když tam pobývala chovatelka Katka?

41